

De Journalist

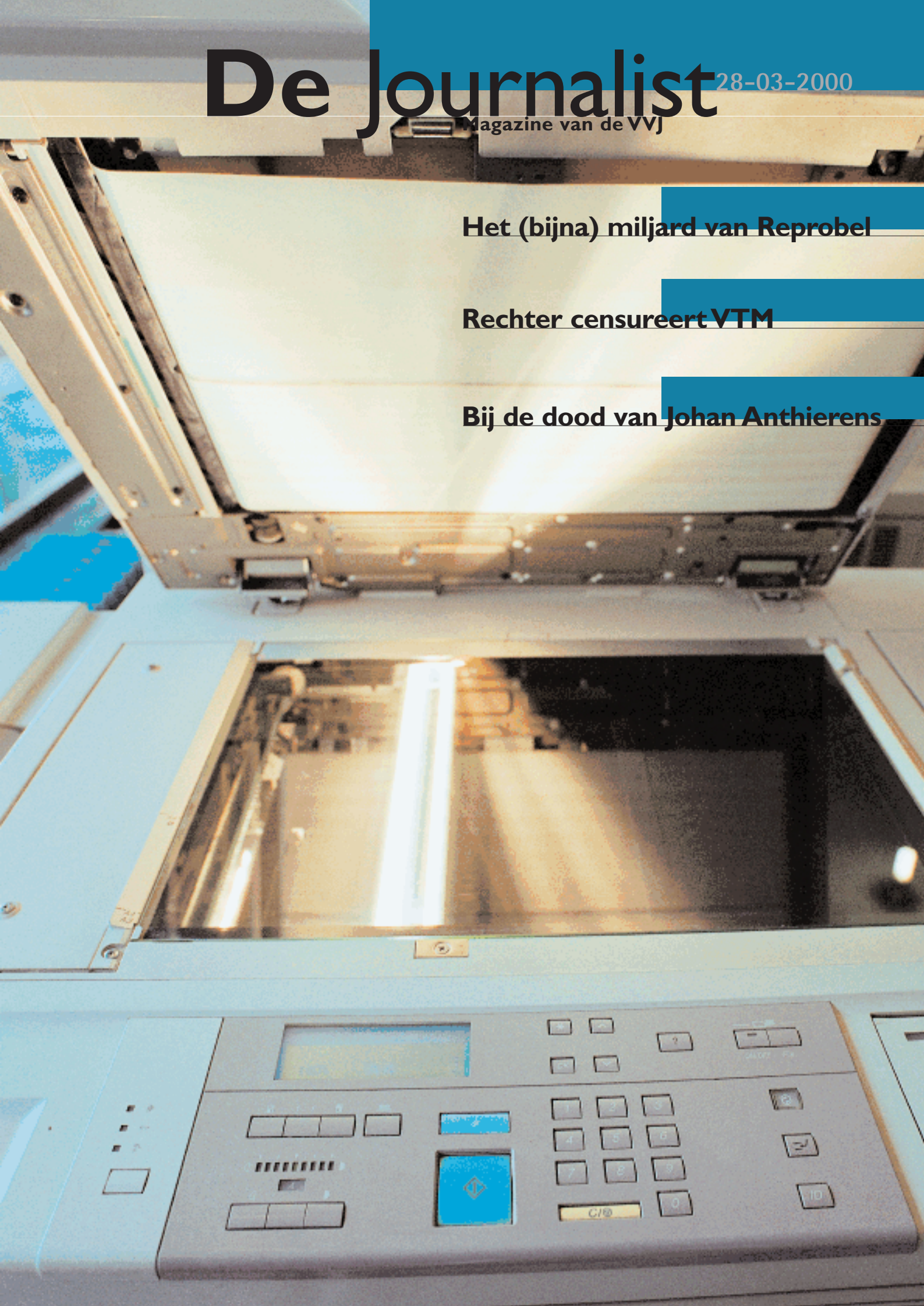
28-03-2000

Magazine van de VVJ

Het (bijna) miljard van Reprobel

Rechter censureert VTM

Bij de dood van Johan Anthierens

Inhoud

Actueel

gewoon Johan	4
Brusselse rechter censureert VTM Belgische cameralui winnen Gold Nymph Award	5
Arkprijs van Het Vrije Woord naar Zak Onder embargo	6
De wijze waarop - Wout Pittoors Minister onderzoekt samenwerking Stad Leuven - VRT Wereldspelen voor journalisten in Luik	7

Reportage

Reprobel: geroezemoes rond een honingpot Frederic Young: 'Kopietarieven moeten omhoog' JAM is sleutel op deur Reprobel	8 - 9
--	-------

Het Journalistendebat

Pers en extreem-rechts: voortgezet Oostenrijkse persvrijheid in gevaar	10 - 11
---	---------

Actueel

Pas opnieuw uitgegeven 25 jaar communicatiewetenschap Secretariaat bereidt Jaarboek 2000 voor	12
---	----

Mensen achter het nieuws

Stijn Meuris: 'Ik hou niet van feestjes en panels'	13
--	----

Nieuws uit verenigingen

VJ houdt vast aan beroepsstatuut journalist Flandriavaart op 22 april 2000 Foto- en Filmpers Perscentrum in Résidence Palace	14
---	----

Jobbank

15

Magazine van de Vlaamse
Vereniging van
Beroepsjournalisten

28 maart 2000, nummer 6
Verschijnt veertiendaags

Redactieraad

Laurent Coppens
Pol Deltour
Farid El Mabrouk
Wout Pittoors
Luc Standaert
Luc Vanheerentals

Redactie, coördinatie en V.U.

Ann Deceunynck
ann.deceunynck@euronet.be

Abonnementen

Lisbeth Moons
Vlaamse Vereniging van
BeroepsJournalisten
Steenkoolkaai 9 b
1000 Brussel
Tel. 02/229.14.70
Fax 02/223.02.72
vj@belgian-journalist.be

Abonnementsprijs:

3.200,- Bef per jaar
1.500,- Bef per jaar voor studenten

Vormgeving

Jo Klaps
Drukkerij Sansen

Publiciteitsregie:

Media Selling Place BVBA
Lambermontlaan 170
1030 Brussel
Tel 02/241 55 55
Fax 02/241 55 33
media.selling@euronet.be

Drukkerij

Publiwest N.V.
Drukkerij Sansen
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21 - Fax 057/33 40 18

Lid van de Unie van Uitgevers van de
Periodieke Pers

Van de redactie

Loon naar werk

Een prijs voor logica verdienen de managers van onze mediabedrijven niet altijd. Enerzijds – en met reden – hebben ze de mond vol over de multimediale samenleving van morgen. Kranten, omroepen, CD-ROMs en Websites vloeien dan helemaal in elkaar over, met identieke nieuwsboodschappen die alleen maar in een andere vorm aangeboden worden aan het publiek.

Maar begin je over de onvermijdelijke achterkant van die ontwikkeling, het auteursrecht van (onder andere) de journalisten namelijk, dan stuiven diezelfde mediadirecteuren in alle richtingen uiteen. Twee woorden maken de afkeer compleet: Central Station. Pro memorie: dat was de on-line knipselkrant waarmee het gros van de Belgische dagbladuitgevers en Roularta in 1997 de markt opgingen, tot de Auteurswet van 1994, de Journalisten Auteurs Maatschappij (JAM) én het Brusselse Hof van Beroep daar een stokje voor staken. Het auteursrecht van de betrokken journalisten voor dit massale elektronische hergebruik van hun werk, aldus Justitie, was in de verste verte niet geregeld.

De mediamanagers zouden hun bibberangsten voor journalistieke auteursrechten maar beter overwinnen. Wat kan er nu op tegen zijn dat auteurs voor elk hergebruik van hun werk behoorlijk worden vergoed, a rato van bij voorbeeld de helft van de extra opbrengst?

Best wennen de uitgevers meteen ook aan de idee dat de journalisten hun reprografierechten, die dezer dagen zo rijkelijk voortspruiten uit de moderne kopiecultuur, niet te grabbel zullen gooien (zie pagina's 4-5). De JAM laat het bijna-miljard in de pot van Reprobel niét onaangeroerd. Wat gesprekken met de uitgevers natuurlijk niet uitsluit: daar zijn de journalisten altijd al toe bereid geweest.

Dat journalisten – net als de directies – gevlact zijn op resultaten in dit dossier, heeft overigens ook te maken met de algemene sociale ontwaarding die de sector teistert. Terwijl de werkzekerheid voor vijftigplussers stilaan onder het nulpunt zakt, worden jongeren aangeworven met een verloning van nauwelijks 30.000 frank netto.

Alleen in het kader van een min of meer Globaal Plan valt dan ook een doorbraak te verwachten in het auteurs- en reproductierechtendossier. Het simpele principe Loon naar Werk staat daarbij voorop. Journalisten zijn nu eenmaal nog geen typisten, wel auteurs in de volle betekenis van het woord.

Pol Deltour

foto: Johan Van Cutsem

Farid El Mabrouk

foto: Johan Van Cutsem

Gewoon Johan

Bij de dood van Johan Anthierens

Het is vaker zo dat er in eigen land iets belangrijks gebeurt als ik voor de krant in het buitenland ben. Dat is inherent aan de job. Zo goed als nooit had ik in het verleden een emotionele band met wat op zo'n afwezig moment hier gebeurde, met het heengaan van Johan Anthierens was dat anders. Ik heb Johan tenslotte meer dan 25 jaar gekend, een kwart eeuw van talloze herinneringen.

Zijn huwelijksfeest in een plezante afspanning herinner ik mij nog goed. Het was in een dorp waar ik toen nog nooit van gehoord had en waar nu de drukkerij van mijn krant staat. Het was in de tijd toen zelfs Hugo Camps zo'n lang haar had als ik en Sus Verleyen ons teisterde met de Vlaamse liederenschat. Johan koesterde die foto met Hugo en mij en we hebben er later vaak om gelachen.

De twee Johannens - Struye was die andere, die ons ook al heeft verlaten, net zoals Sus trouwens - en ikzelf deden soms geveinsd verontwaardigd als Sus weer toesloeg met zijn liedjes. "Brel is een beetje beter", zei Johan, en dan volgde die grandioze Anthierenslach. Eigenlijk zong hij echt niet onaardig, Sus, en ik heb er mij helemaal mee verzoend toen hij "Die Gedanken sind frei" aan het repertoire toegevoegd had. Vrije gedachten, vrije woorden - dat brengt mij terug bij Johan Anthierens. Een van de meest lieve mensen die ik ooit heb gekend en dat is een zeldzaamheid in ons beroep. Niks hautain, niks vedette, niks goedkope BV-allures, hij was gewoon Johan en dat was al een heel programma op zich. Hij kon je de meest gekke dingen vragen en schaterde dan om het stomme gezicht dat je trok. Zoals die keer toen hij wou dat ik mee zijn gordijnen ophing in zijn flat achter de hoek van het redactiegebouw. Hij wist van mijn legendarische onhandigheid en misschien heeft hij het net daarom gevraagd. Het werd een hilarische namiddag en een succesvolle blijkbaar; in elk geval heeft hij mij nooit verteld dat ze naar beneden zijn gedonderd.

We liepen vaak arm in arm door die lange DM-redactie en voelden dan blikken à la 'wat zouden ze nu weer bekokstoven?'. Nochtans loste het conspiratieve duo al wandelend alleen maar alle wereldproblemen op, amuseerde zich met de CVP die naar de oppositie moest of maakte grappen over Saksen-Coburg. Op één van die uitstappen intra muros vroeg hij mij waar Franz Kafka één bepaalde zin had geschreven. Een mens mag dan al iets van de schrijver uit Praag afweten, maar zo voor de vuist weg kon ik toen niet antwoorden.

Ik heb het voor hem opgezocht en de dag nadien verteld. Het heeft mij, zonder dat hij daar ook maar iets van zei, een dankvermelding in zijn mooie boek over Brel opgeleverd. Dat ene zinnetje, dat nog niet eens van mij is, is mijn te verwaarlozen bijdrage aan zijn Brelboek. Zo was Johan, dankbaar voor het minste dat je voor hem deed. Of die eeuwig lachende man ook kwaad kon zijn, heeft een jongere collega na zo'n redactiewandeling mij eens gevraagd. Ja,

maar zelfs zijn boze buien hadden nog klasse. Toen hij half Vlaanderen over zich heen kreeg nadat hij zich op tv als "gelukkig gescheiden" had omschreven, was hij eerder bedroefd over dit bekrompen land. Woest was hij wel toen een tot Cultuurminister omhoog gevallen CVP-madam het prachtige 'Les Flamandes' van Jacques Brel op de nationale omroep verbood, de zender die toen nog wel de trotse B in zijn letterwoord voerde. Boos was hij ook toen de politieke kaste ons de IJzertoren als nationaal symbool opdrong, waardoor wij ons niet in de geringste mate vertegenwoordigd voelden. Hij maakte echter geen drukte, Johan, hij schreef er gewoon een boek over. Zij die zijn stem niet wilden horen, die hem niet wilden lezen, bestempelden hem gauw als enfant terrible. Het was een uitvlucht en een poging om hem in een vakje te plaatsen. Voor de rechtsen was hij een linkse en voor veel linksen was hij niet links genoeg. Hij hoorde niet in een vakje thuis en misschien is tedere anarchist het cliché dat hem nog het dichtst benadert. Hij was gewoon Johan Anthierens, de grootse virtuoos van onze taal en een uiterst innemend mens. Vaarwel lieve kameraad.

Frank Schlömer, journalist De Morgen

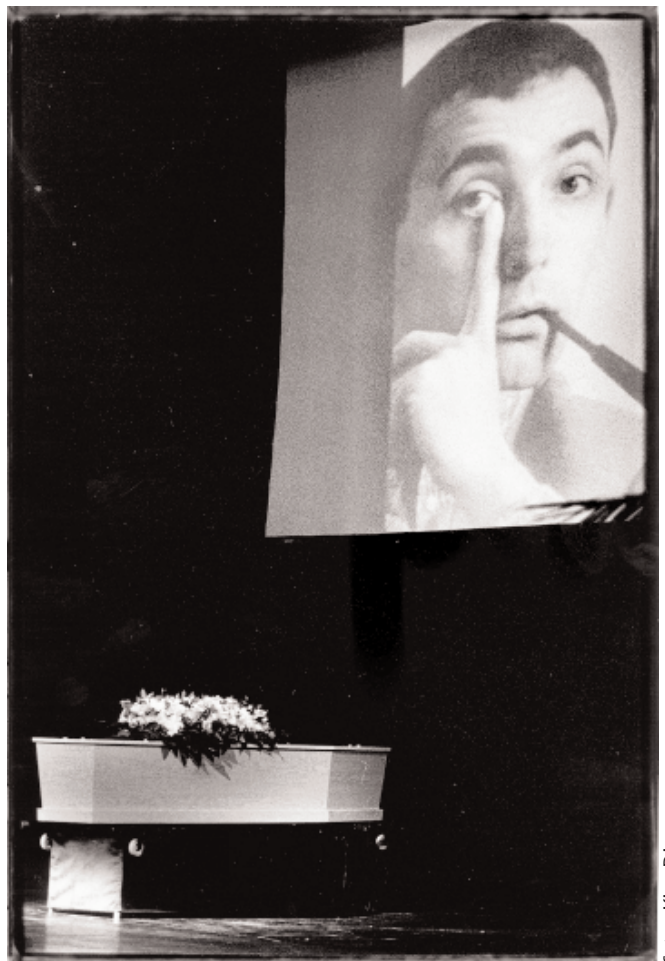

foto: Kim Dirven

Brusselse rechter censureert VTM

Vastgoedmakelaar Ceusters voelde zich in privacy aangetast

Een Brusselse rechter verbodt VTM filmopnamen van de Antwerpse vastgoedkoning Hugo Ceusters uit te zenden, op straffe van 20 miljoen frank boete. De beschikking wekt verbijstering.

Pol Deltour

Een VTM-ploeg filmde Ceusters in het Antwerpse restaurant 't Fornuis, toen hij daar aan de praat was geraakt met de veroordeelde facturenfraudeur Raoul Stuyck. VTM was met de pas onlangs vrijgekomen Stuyck op stap, en daarbij deden ze onder andere taveerne 't Fornuis aan, waar Stuyck talloze van zijn louche zaken geregeld had.

Het gesprek tussen Stuyck en Ceusters ging niet over koetjes en kalfjes. Ceusters, zelf ook veroordeeld in de affaire-Stuyck, gromde dat hij in elk geval niet veel over gehouden had van de zwendels van Stuyck. De vastgoedkoning begon over de verkoop van een villa in Knokke, eigenlijke waarde 150 miljoen, waarvan 110 miljoen voor de fiscus verdonkeremaand werd. Da's pas fraude, leek Ceusters te zeggen, om er wel onmiddellijk aan toe te voegen dat hij met die zaken was gestopt nadat hij rechter in de Antwerpse handelsrechtbank geworden was...

De VTM-ploeg had alles op pellicule vastgelegd, en vond het gesprek vanzelfsprekend te fascinerend om het niét uit zenden. Maar de aankondiging van het Telefacts-item, de ochtend van 21 maart jl. in de kranten, alarmeerde Ceusters. Hij spande een kort geding aan voor de Brusselse handelsrechtbank, in deze bevoegd omdat het conflict tussen twee handelpersonen gaat.

Handelsrechter De Tandt sloot zich dezelfde dag en zonder VTM nog maar te horen, volmondig bij de klacht aan. VTM werd formeel verboden ook maar iets van het gesprek tussen Ceusters en Stuyck uit te zenden of op een andere manier te verspreiden (!), dit op straffe van een dwangsom van 10 miljoen frank voor Ceusters in persoon en een dwangsom van nog eens 10 miljoen frank voor de NV Immobiliën Hugo Ceusters. Gelet op die chantage, nam VTM-baas

Eric Claeys het zekere voor het onzekere: Telefacts werd afgebroken op het punt waar de gewraakte passage begon, zij het met de nodige uitleg erbij. Intussen tekende de omroep gerechtelijk verzet aan tegen de beschikking van rechter De Tandt.

'Geen nieuwswaarde'

Ceusters voert aan dat hij nooit toestemming gaf aan VTM om hem te filmen, méér, hij verbodt zulks de journalisten zelfs expliciet. De vastgoedmakelaar verwijst daarbij naar de uitbater van 't Fornuis, die de VTM-ploeg op zijn beurt weliswaar toegang verleende tot zijn restaurant, maar verboden zou hebben opnamen te maken of de gasten te storen.

Voor de VTM-redactie speelt echter iets helemaal anders: de verregaande maatschappelijke relevantie namelijk van hetgene ze op band vastlegden. Zulke een vrijpostige bekentenis van mega-fraude, door een prominente figuur als Hugo Ceusters dan nog, dat film je waarachtig niet elke dag.

Het punt is dat Ceusters zelf weerlegt dat hij een 'publieke of officiële functie' zou bekleden. De veroordeelde vastgoedmakelaar omschrijft zichzelf als een loutere "privé-persoon", die ten volle aanspraak op zijn privacy kan maken. Bovendien zijn volgens hem "de actualiteit en de nieuwswaarde van de opnamen geenszins van die aard" dat zij uitzending verantwoorden. Ceusters maakt ten slotte nog aanspraak op wat hij omschrijft als een droit à l'oubli. Nog veel vreemder is dat handelsrechter De Tandt die argumentatie zomaar tot de zijne maakt.

De Belgische beroepsjournalist-cameraman Daniël Demoustier en zijn metgezel Eric Fux hebben op het Televisiefestival van Monte Carlo de prestigieuze Gold Nymph Award gewonnen voor een reportage over de oorlog in Kosovo die werd uitgezonden op ITV.

Beide Belgen coveren het Europees nieuws voor de Britse nieuwsorganisatie ITN. Eén van de highlights uit hun Kosovo-verslaggeving was de ontdekking van het massagraf in Rajac. Demoustier getuigt 'dat zijn beelden de rechtstreekse aanleiding hebben gegeven voor de gesprekken in Ramboulaix die uiteindelijk mislukt zijn'. Hij was één van de laatste cameralui in Pristina die de eerste Navo-bombardementen heeft gefilmd. Nadien hebben beide collega's onder zware Servische bedreigingen Kosovo moeten verlaten.

foto: Demolistier

Arkprijs van Het Vrije Woord naar Zak

De vijftigste Arkprijs van Het Vrije Woord werd op 14 maart toegekend aan De Morgen-cartoonist Jacques Moeraert, alias Zak. De jury kent de prijs, die vorig jaar historica Sophie De Schaepdrijver te beurt viel, aan Zak toe omdat ze 'onder de indruk is van de constante vindingrijkheid en sociale bewogenheid om de kwalen van deze tijd op wrange wijze onder de aandacht te brengen. Zak richt zich op alle leeftijden en op een groot publiek. Hij is het getekende geweten van zijn tijd'.

De Arkprijs wordt op 29 mei uitgereikt in de Antwerpse galerie De Zwarte Panter.

Zak publiceerde onlangs in De Morgen ook deze cartoon.

Onder embargo

Bij De Morgen hebben ze zopas de kaap van de 100 werknemers overschreden. Ze zullen dan voortaan ook aan belangenbehartiging doen met behulp van een ondernemingsraad. Zowel journalisten als redactiebudget zijn er de afgelopen vijf jaar meer dan verdubbeld. ●●● VRT-journalist **Jan Huys** krijgt dit jaar de Wabliefprijs toegekend voor zijn klare en duidelijke berichtgeving bij de radio. De jury bekroonde hem omwille van 'zijn goed gestructureerde opbouw van berichten, de manier waarop hij een probleem in kleine stukken uit elkaar haalt en het samen met de luisteraar weer in elkaar puzzelt'. Huys is vooral 's nachts te horen. 's Ochtends brengt hij het persoverzicht. En nu ook nog 'rat-race' goed uitspreken, Jan! ●●● **Jan Van den Berghe**, royalty-watcher van VTM, gaat vanaf april bokscommentaar leveren op Eurosport. Van den Berghe is zelf al 35 jaar bokser en was vroeger ook al sportjournalist, tot hij hoofdredacteur van weekblad De Post werd. ●●● **Paul Jambers** zag één van zijn reportages over kinderen die opgevoed worden door grootouders, geschrappt uit zijn donderdags magazine. Tegen de zin van Jambers zelf besliste VTM daartoe op basis van een verzoek van de familie van de geportretteerden. Of deze zaak juridisch nog een staartje krijgt, lijkt nog niet bekend. ●●● Na 17 jaar in de journalistiek treedt **Peter Renard** toe tot de SP, waar hij voor de Antwerpse gemeenteraadsverkiezingen de tweede plaats krijgt. Vanaf 1 april is Renard full-time communicatiewerker voor de socialistische partij. Hij zal het Antwerpse partijprogramma in een definitieve vorm gieten. ●●● De algemene **reportageploeg van VTM** werd de jongste weken versterkt met drie nieuwkomers: Carl Leenknicht van ATV, Jeroen Vanhauhte van Het Laatste Nieuws en Nathalie Dyck van TV-Brussel. ●●● Vanaf 1 juni volgt **Dirk Deferme** zijn voornaamgenoot Abrams op als sportchef bij VTM. Abrams blijft wel bij de sportredactie betrokken als presentator-samensteller-commentator. Daarnaast wil hij reportages en praatprogramma's gaan maken voor VTM en Kanaal 2. ●●● **Cameraman Steven Noulet** van VTM kon nipt aan de tanden van de riek van een boze boer uit Wingene ontsnappen toen hij een reportage wilde gaan maken over een nieuw geval van dulle koeienziekte. De filmapparatuur ging wel aan diggelen. De schade bedraagt anderhalf miljoen frank. ●●● En **free-lance fotograaf Patrick V.** uit Mol heeft onlangs een schadevergoeding van 140.000 frank gekregen na een incident in Laakdal in 1998. De persfotograaf zag toen zijn tas met camera's en lenzen in de nattigheid terecht komen tijdens een vechtpartij met de bewoner van een domein dat in opspraak kwam in een milieudossier. De bewoner kreeg voor de aanval op de persfotograaf ook vijf maanden celstraf. ●●● **VTM-journalist Danny Bontinck** haalde de kranten nadat hij in Sint-Niklaas een bejaarde vrouw van de vuurdood redde. Door zijn grote overredingskracht slaagde de journalist erin de vrouw haar huis te doen verlaten, liever dan te trachten haar hondjes mee naar buiten te lokken. ●●● **VTM-gezicht Kathy Pauwels** gaat de volgende weken verder de boer op als meter van Levenslijn. Een bezoek aan Euro Disney is inmiddels al voorbij. ●●● **Free-lance journaliste Marie-Anne Wilssens** heeft het boek 'Bij leven en welzijn. Een eeuw dagelijks leven in België' geschreven. Van kinderarbeid tot megadancings, van de paardentram tot surfen op het internet, van spek in de pan tot het overtollige vet afjoggen. Het boek 'met een hoog Prehistoriegehalte' verscheen bij Lannoo en kost 1.495 frank. ●●● **Jan Turf, campagne-directeur en woordvoerder van Greenpeace Belgium**, neemt ontslag. Hij doet dat naar eigen zeggen na fouten die hij maakte over genetisch gemodificeerde organismen in een televisie-interview. ●●● **Tilly Stuckens, redactrice bij Het Nieuwsblad**, neemt afscheid van het Sinterklaasfonds. Sedert meer dan dertig jaar zetelde zij er in de raad van beheer, en volgde zij als journaliste de gehandicaptensector. Zij deed destijds pionierswerk door over gehandicapte medemensen te gaan schrijven. ●●● **Wim Vangrootloon** heeft de Ake Blomströmprijs 2000 gewonnen voor zijn documentaire 'Alleen. Vrouwen van gevangenen vertellen'. Home Alone, zoals de Engelse titel luidt, is een productie van Patrick Donnez. ●●● **Het Fonds Pascal Decroos** organiseert op 15 april haar eerste 'Nacht van de Fabel' in de Hippodroom van Watermaal-Bosvoorde. Kaarten kosten 300 fr. Leden krijgen korting. Koen Van Wichelen en Ingrid Daelemans hopen alvast het gros van hun 300 Fondsleden, 'hoofdredacteurs, journalisten, productiehuisen, uitgevers, radio- en tv-makers', naar deze exclusieve dansvloer te lokken. ●●● **Concentra** gaat zijn audio-, video- en onlineactiviteiten bundelen in een nieuwe bedrijfstuk 'Avalon'. Avalon zal eerst en vooral o.m. de activiteiten samenbrengen van de regionale omroepen TV-Limburg en ATV in Antwerpen. TV-Limburg komt overigens voortaan zeven dagen op zeven op de buis. Wie een zelfgemaakte reportage wil laten uitzenden, kan dit voortaan - mits betaling - in het programma 'TV Publiek'. ●●● **Uitgeverij De Lloyd**, de Antwerpse krant voor de transportsector, is niet van plan het bijltje erbij neer te leggen. Dat bevestigde afgevaardigd-bestuurder Wim De Herdt nadat in de FET verschenen was dat de directie van plan zou zijn het gebouw aan de Antwerpse Eiermarkt van de hand te doen. ●●● **NV Hoste** kan rekenen op 'expansiesteun' van de Vlaamse overheid voor haar investering in een nieuwe offsetrotatiedrukpers. Dat besliste de Vlaamse Regering, die zich hiervoor beriep op speciale richtlijnen voor steun aan de opiniepers. ●●● De bedrijfsresultaten van **Roularta Media Group** zijn vorig boekjaar met 8,5 procent toegenomen tot 16,118 miljard frank. De omzet steeg in 1999 met 8,6 procent tot 15,577 miljard frank. Die en nog veel meer cijfers werden vrijgegeven op 20 maart 'onder embargo tot 17 uur'. ●●● In de Algerijnse hoofdstad Algiers werden 100 bomen geplant ter nagedachtenis van evenveel journalisten en persmensen die tussen 1993 en 1997 werden gedood door islamitische gewapende groeperingen.

Column

De wijze waarop...

Wout Pittoors

foto: België

'De media hebben een invloed gehad op de wijze waarop de dioxinecontaminatie werd voorgesteld'. Het staat ver achteraan te lezen in het eindrapport van de parlementaire onderzoekscommissie. De formulering doet vermoeden dat de commissie zwaar gehacketakt heeft over deze zin. Over het al dan niet verwijderen van het adjectief 'negatieve' bijvoorbeeld. 'De media hebben een NEGATIEVE invloed gehad op de wijze waarop de dioxinecontaminatie werd voorgesteld'. Dat zou een duidelijk standpunt geweest zijn. Zonder het adjectief wordt de zin waardeloos, want natuurlijk hebben de media invloed wanneer er een maatschappelijk incident opborrelt, gewichtig genoeg om een vraagteken te plaatsen achter 's lands instellingen, 's lands vetmesters, 's lands boeren; 's lands volksgezondheid, 's lands grootste politieke formatie en 's lands internationale reputatie.

Maar het is uiteraard 'de wijze waarop' die de commissieleden heeft gestoord. Tja. Toen de crisis losbarstte, ontstond er een stroomversnelling als na een dijkbreuk en de journalisten die poogden boven water te blijven werden volop geconfronteerd met 'de wijze waarop' in dit land de woordvoerderij uitgeoefend wordt. Ze maakten (soms voor het eerst) kennis met het uit zijn Doornroosjesslaap geschudde IVK, met staalhard naast de echte waarheid pratende Boerenbonders en ABS-ers, met radeloos om zich heen kijkende ministers en hun paniekerige attachés, en met een premier wiens tussenkomsten varieerden van wrokkig gemurmel tot agressief gesnauw. 'De wijze waarop' dus.

Arme dioxinecommissie. In haar veegje uit het pannetje ten gerieve van de media, noteerde ze nog, dat de uitspraken van de minister van Landbouw (hij probeerde de crisis tot een veevoederbesmetting te verkleinen) in de media zorgden voor 'de indruk van een doofpotoperatie'. En dat was het niet. Veelmeer betrof het een wat zwak georganiseerde poging tot open beleid. Het hangt allemaal af van 'de wijze waarop' je de dingen bekijkt.

Minister onderzoekt samenwerking stad Leuven-VRT

Mediaminister Dirk Van Mechelen wil van de VRT uitleg over het samenwerkingsverband dat de stad Leuven gesloten heeft met de VRT-Radio. Leuven stelt de VRT in haar nieuwe bibliotheekcomplex gedurende 9 jaar gratis een lokaal met huurwaarde van 60.000 BF per maand ter beschikking om er een studio in onder te brengen. De stad draagt bovendien 302.500 BF bij in de basisinrichting ervan. Als tegenprestatie moet de VRT "de locatie en de activiteiten in het gebouwencomplex evenals andere door het stadsbestuur ondersteunde socio-culturele evenementen een passende mediabegeleiding geven". De VRT dient terzake een mediaplan ter goedkeuring voor te leggen aan het schepencollege.

"Als de samenwerking geen invloed heeft op de inhoud van de programma's heb ik geen enkel probleem met de plaats vanwaar de VRT uitzendt. De redactionele autonomie mag door dergelijke samenwerkingsverbanden wel niet in het gedrang komen", aldus de minister op 22 maart in het Vlaams parlement. Hij voegde er nog aan toe dat de politieke overheid zich echter niet kan uitspreken over de wijze waarop de VRT programma's maakt. Klachten over een eventuele inhoudelijke beïnvloeding moeten worden ingediend bij het Vlaams Commissariaat voor de Media. (LV)

Wereldspelen voor journalisten in Luik

Van 19 tot 29 mei organiseert de Internationale Vereniging voor Wereldspelen van Journalisten de traditionele Olympische Spelen voor de Media. In het kader van het 'Euro Fête au Pays de Liège' en dankzij de doeltreffende steun van de provincie Luik, is het dit jaar de stad Spa die de internationale delegatie uit de pers zal verwelkomen. Reeds lang zijn de Belgische organisatoren van de Wereldspelen voor Journalisten druk in de weer om journalisten over de hele wereld te contacteren. Dit evenement kent jaarlijks een groot succes. Tussen 300 en 500 journalisten melden zich voor elke uitgave. In 1998 gingen de Spelen door in Athene, in 1999 in Montréal en Magog-Orford. Ook dit jaar staan op het programma sportieve en vriendschappelijke ontmoetingen tussen collega's van de pers, maar ook culturele bezoeken aan Brussel, Luik, Nederland en Duitsland.

Tijdens de Belgische editie van de Wereldspelen voor Journalisten zal een nieuw Internationaal Comité voor de Wereldspelen van Journalisten worden opgericht om de volgende verplaatsingen van de Olympische Spelen van de Media naar Cuba, Quebec en Spanje voor te bereiden. Voor meer inlichtingen en eventueel nog late inschrijvingen kan men in het Nederlands terecht bij Jurgen Heck op tel. 075/47.53.92. Belgisch coördinator is Damien De Jardin.

Reportage

Reprobel: geroezemoes rond een honingpot

Opbrengst uit kopierechten benadert 1 miljard frank

Ergens op een bankrekening staat 963 miljoen frank. Nee, dit is niet het zoveelste KB-Lux-verhaal, dit gaat over het spaarpotje van Reprobel, de vennootschap die sinds 1998 de reproductierechten int op fotokopies van beschermde werken. Het manna moet evenredig worden verdeeld onder de auteurs en de uitgevers. De gordiaanse knoop die daarbij ontstond is vooralsnog niet ontward.

Farid El Mabrouk

Vroeger mocht je van een beschermd werk – een krantenartikel, een foto, een roman – enkel een kopie maken wanneer je daarvoor de uitdrukkelijke toestemming had van de auteur of uitgever. Indien dat niet het geval was, pleegde je een inbreuk op de auteurswet – ook al lag daar in de praktijk niemand wakker van. De wet van 30 juni 1994 en het koninklijk besluit van 30 oktober 1997 brachten verandering in die situatie. Beschermde werken kopiëren mag voortaan, op voorwaarde dat daar een vergoeding tegenover staat. België is één van de laatste West-Europese landen waar dergelijke regeling tot stand gekomen is.

Het is de Belgische vennootschap voor het beheer van reprografie-rechten – kortweg Reprobel – die instaat voor de inning en de verdeling van die vergoedingen. Op elke kopieermachine die wordt aangekocht moet een forfaitair bedrag worden betaald. Daarnaast zijn er uiteraard de rechten op de zogenaamde grafische dragers (kopies, microfiches, slides). Opvallend is dat voor digitale kopies nog geen adequaat systeem is uitgewerkt, hoewel die in aantal exploderen.

Veel geld

Dat het om veel geld gaat, kan uit een vlug rekensommetje worden geleerd. Volgens schattingen zouden in het land per jaar 16 miljard

foto: JVC

kopies worden gemaakt. Zelfs al gaat het in meer dan 9 gevallen op 10 om niet beschermde werken, dan zijn toch nog altijd 1,3 miljard kopies – of 8,3 procent van het totaal – wel beschermd. Jaarlijks zou dat 830 miljoen frank in het laatje moeten brengen.

Zo ver is het echter nog niet. Tot nog toe inde Reprobel immers 'slechts' 400 à 500 miljoen per jaar. Eenmaal op kruissnelheid kan dat bedrag alleen maar toenemen, denkt men bij de vennootschap. Ondertussen is de spaarrekening van Reprobel al aardig gestijfd. Momenteel staat er 963 miljoen frank op. Hoeveel daarvan juist te verdelen valt onder auteurs en uitgevers, is echter nog niet helemaal duidelijk.

Enerzijds moeten de werkingskosten van Reprobel nog worden vergoed, en anderzijds hebben sommige gebruikers hun rechten al voor drie jaar betaald. Zeker is wel dat auteurs en uitgevers voorlopig elk zo'n 360 miljoen frank mogen verdelen. Het wekt dan ook weinig verbazing dat er heel wat bijtjes rond de zeemzoete honingpot vliegen. Dat Reprobel een zeldzame goudmijn is, hebben verschillende partijen zeer goed begrepen.

Fifty-fifty

Twee jaar nadat Reprobel begon met het innen van de reprografie-rechten, is echter nog altijd geen frank uitgekeerd aan de auteurs

Frédéric Young: 'Kopietarieven moeten omhoog'

Reprobel werd boven de doopvont gehouden nadat het parlement medio 1994 zijn zegen gaf aan de wet op het auteursrecht. De vennootschap begon echter pas in 1998 met het effectief innen van de reprografierechten. Daarvoor sluit ze contracten af met de gebruikers: onderwijsinstellingen, bedrijven, copyshops, de overheid,... In totaal gaat het om zo'n 35.000 debiteurs. In 1998 kreeg Reprobel maar liefst 120.000 dossiers te verwerken. De vennootschap heeft dan ook een vijftiental mensen in dienst en werkt met een budget van 50 miljoen frank.

Bestuurder Frédéric Young gaat er prat op dat Reprobel over het meest efficiënte systeem in Europa beschikt. In België moet iedereen immers betalen, en aangezien de tarieven zo laag liggen, maken de gebruikers daar meestal geen probleem van. Buitenlandse voorbeelden geven aan dat het aantal betalende recht evenredig is met de hoogte van de tarieven.

Toch wil ook Young dat de tarieven omhoog gaan. Het heet dat de regering ze toch wel aan de lage kant ingeschat heeft. Volgend jaar evalueert Reprobel haar werking en zal ze met een stevig dossier bij de minister van Justitie aankloppen. Young zal de minister dan meteen vragen een goede wettelijke regeling uit te werken voor digitale kopies, die in een wereld vol e-commerce de analoge kopie naar de kroon steken. (FEM)

Reportage

en de uitgevers. In theorie krijgen zij elk 50 procent van de koek, waarna ze binnen hun eigen college maar moeten uitmaken hoe ze het geld verder verdelen onder de aangesloten beheersvennootschappen. Zo zitten in het auteurscollege journalisten, schrijvers, componisten, visuele kunstenaars, wetenschappers en fotografen. Het feit dat er zoveel partijen rond de tafel zitten, maakt het er uiteraard niet makkelijker op. Bovendien kent niemand echt het kopieergedrag van de Belgen. Kopiëren zij meer kranten dan boeken? Zijn Franstaligen grotere kopieerders dan Nederlandstaligen? Toch lijkt er aan de kant van de auteurs enige schot in de zaak te komen. De betrokkenen schaarden zich achter een berekeningsmodel dat later zal worden gebruikt bij de uitkering van de vergoedingen. Daarvoor dient echter eerst een studie te worden uitgevoerd. Die opdracht wordt binnenkort toegewezen aan een enquêtebureau, dat tegen juni klaar moet zijn met de vraag wie in België wat kopieert. Indien de resultaten er tegen deze zomer niet zijn, wordt het bestaande systeem uit Noorwegen en Finland – dé referentielanden – geïmporteerd. Ook daarover bestaat binnen het auteurscollege een akkoord.

Young

Frédéric Young, bestuurder van Reprobél, maakt zich sterk dat dan 90 procent van de problemen opgelost zal zijn. Toch is het lang niet zeker dat iedereen zich zal neerleggen bij de resultaten van de enquête. Vrijwel alle betrokkenen denken immers dat zij het meest gekopieerd worden. Zo eiste professor Roger Blanpain van de Vereniging voor Educatieve en Wetenschappelijke Auteurs oorspronkelijk 80 procent van alle vergoedingen op. "De studie zal zeer zeker verrassingen opleveren", voorspelt Young.

Het uitgeverscollege hinkt ondertussen wat achter op het auteurscollege. Ook de verschillende uitgevers – van dagbladen, tijdschriften, muziek, enzomeer – willen aan de hand van een uitgebreide marktstudie een verdeelsleutel uitwerken. Maar zover is het nog niet. In afwachting van die studie willen de Franstalige uitgevers van boeken het geïnde geld voorlopig al verdelen. Anderen, zoals de dagbladuitgevers, zijn daar tegen. Dat schept een precedent, luidt het.

Uiteindelijk is het de minister van Justitie die het licht op groen moet zetten voor de verdeelsleutel. Indien de discussies nog lang aanslepen, kan hij trouwens zelf een verdeelsysteem opleggen. Toch zal niemand zich hierdoor laten verleiden tot overhaaste akkoorden. Want latere pogingen om het verdeelschema nog te wijzigen, zo staat wel vast, lijken nu al gedoemd om te mislukken.

De JAM, die in 1995 mee door de AVBB opgericht is, is bereikbaar in de persoon van Priscilla Moens, juridisch adviseur.

- Adres: Frans Courtenslaan 131, 1031 Brussel.

- Telefoon: 02/705.35.33.

Leden van de VVJ/AVBB kunnen al lid worden van de JAM tegen betaling van een aandeel van 1.000 frank. Niet-leden betalen hiervoor 4.500 frank.

In ruil behartigt de JAM zowel collectief als individueel de auteursrechten van de journalist. Dat leverde al in meerdere gevallen mooie resultaten op.

JAM is sleutel op deur Reprobél

Om aanspraak te kunnen maken op hun 'kopierechten', richten de journalisten een eigen beheersvennootschap op, de Journalisten Auteurs Maatschappij (JAM). Die zal de journalisten uiteindelijk uitbetalen. Momenteel telt de JAM een 300 à 400 leden, vooral Franstaligen. Zijn onze Franstalige collega's zich meer bewust van het belang van het onderwerp? Of zullen er meer Nederlandstalige journalisten volgen wanneer alles in kannen en kruiken is rond de verdeling van de gelden?

Zeker is dat ook binnen de JAM een en ander nog moet worden uitgeklaard. Lid worden van de JAM betekent automatisch dat je je auteursrechten overdraagt aan de maatschappij. Vooral in Vlaanderen stelt dat problemen, aangezien het gros van de journalisten hun auteursrechten hebben overgedragen aan hun werkgever, de uitgever dus. Anderzijds kunnen reprografierechten op zich niet worden overgedragen.

Binnen Reprobél ondertekenden auteurs en uitgevers alvast een verklaring waarin ze beloofden geen aanspraak te zullen maken op het deel van de andere partij. Daarnaast zit de JAM nog met de moeilijkheid dat alle journalisten – ook degenen die geen lid zijn – recht hebben op een vergoeding.

Reprocopy

Om haar deel van de Reprobélkoek te krijgen, richtte de Belgische Vereniging van Dagblad Uitgevers (BVDU) dan weer de beheersvennootschap Reprocopy op. Die wil zo snel mogelijk een studie uitvoeren om zicht te krijgen op wie wat kopieert. Secretaris-generaal van de BVDU Alex Fordyn wil samen met de journalisten zoveel mogelijk aan één zeel trekken om het onderste uit de kan te halen. Naar eigen zeggen lonken de uitgevers daarbij niet naar de reprografierechten van de journalisten. "We moeten alleen bekijken hoe de journalisten die kunnen krijgen", zegt Alex Fordyn. (FEM)

REPROBÉL GEEFT EEN VERKLARING...

Het journalistendebat

Pers en extreem-rechts: het journalistendebat voortgezet.

Het thema 'journalistiek en extreem-rechts' en de bijdragen hierover in onze vorige editie weekten nogal wat reacties los. Enkele beschouwingen willen we u niet onthouden. Misschien bevruchten zij uw gezonde journalistenverstand.

De moeilijkste discussie ooit...

Siegfried Bracke

Ik zal maar meteen tot bekentenissen overgaan: de discussie over hoe omgaan met extreem-rechts is de moeilijkste die we ooit op de politieke redactie van de VRT hebben moeten voeren. Meer zelfs: we komen er (voorlopig ?) ook echt niet uit. Bij gebrek aan goede argumenten, vrees ik. Het gevolg is dat we doen wat we doen: extreem-rechts (net zoals andere partijen) in het journaal als er nieuws is. Punt. En voor de rest gebruiken we ons verstand, of proberen we toch.

Om te beginnen hebben we bij de openbare omroep gelukkig al lang de politieke apothekersweegschaal weggeborgen: het idee dat je bij een verslag (over een parlamentsdebat bijvoorbeeld) per se elke partij aan bod moet laten komen, liefst dan nog een paar seconden meer voor de grootste, en wat minder voor de kleinste. Dat is voorbij. Wie niets te zeggen heeft, of het niet in een behoorlijke, verstaanbare en dus bruikbare zin kan gieten, komt er niet in. De regel geldt voor iedereen, ook voor het Blok. Blok-praat over te weinig aan bod komen is feitelijk en aantoonbaar verkeerd; het is gokken op het martelaarseffect.

Zaak is wel de essentie van het politieke debat weer te geven, de voors en de tegens, wit, zwart, en zelfs, als dat voor een oppervlakkig medium te doen is, de nuances grijs. En dus spelen we, met dat uitgangspunt in het achterhoofd (soms) ook de standpunten van het Vlaams Blok. Die zijn dat (soms) waard, al was het maar omdat de Blokkers – jammer maar helaas – de vinger op de wonde leggen. 'We moeten de oorzaken die het Blok groot maken wegnemen, niet het Blok zelf' (Van wie was dat nu weer ?)

Van dat uitgangspunt – nieuws is alleen maar wat er toe doet, wat hout snijdt – kan je maar afstappen als je goede redenen hebt om te vinden dat het Blok geen partij is als een andere. Tja ... Zou best wel eens kunnen. Alleen zou ik dat graag 'op papier' hebben: een rechterlijke uitspraak, een wet, een decreet, een overeenkomst binnen de Vlaamse pers, ik zeg maar wat. En dat hebben we dus niet. En vandaar dus ...

Wel is het onze plicht alle standpunten kritisch te toetsen. En dat doen we, denk ik, ook met het Blok. Alleen heeft elk medium

natuurlijke beperkingen. In een verslag van een minuut of twee kunnen dat dus hooguit een paar kleine, liefst scherpe zinnestukjes zijn, waardoor de kijkers het beter begrijpen. Zijn er meer minuten, in Ter Zake bijvoorbeeld, dan kan meer, en daar gebeurt het ook.

Terzijde. Ik mag me wel eens ergeren aan een handvol geleerden die vinden dat die kritische toets lang niet ver genoeg gaat, dat 'de media' het Blok niet 'ontmaskeren'. Vrienden, laat niets u tegenhouden. Schrijf eens een simpel boekje dat iedereen verstaat. Of debatteer zelf!! Dan krijg je snel in de gaten dat wij hier in Vlaanderen te maken hebben met, vrees ik, de meest professionele extreem-rechtse partij van Europa. Zo'n Nederlandse Janmaat is bij vergelijking met Dewinter, Annemans & Co een kerstekind. Zelfs na Het Schaduwkabinet – en met zo'n naam mag je toch een en ander verwachten ; er zijn ook mensen bij die ik acht, ja zelfs liefheb – ging Annemans gewoon fluitend buiten!!

Conclusie : we kunnen alleen voortdoen zoals we bezig zijn. Het Blok mag meningen hebben, we zullen die ook weergeven, maar niet als die niet kloppen met de feiten, zullen we dat zeggen, net zoals bij alle anderen. Als ze een 1 mei-stoet houden met veel volk, zullen we dat laten zien. Als ze vechtend en duwend de IJzerbedevaart uiteentrommelen ook. Veel problemen zie ik daar niet mee. Overigens vrees ik dat het echte probleem wel eens in een verborgen hoek zou kunnen zitten. In de sector waar het woord 'Blok' nooit te horen of te lezen is. Teveel accent op criminaliteit – en dat is er – maakt mensen bang, en bange mensen zijn politiek gevaarlijke mensen. Als mensen de indruk, en van daaruit de overtuiging krijgen ingelepeld dat de wereld waarin ze leven, wemelt van booswichten die voor twintig frank de keel oversnijden, dan is dat een leugen die te vergelijken is met de onzin van extreem-rechts. Idem dito met verhalen over netwerken, complotten en bescherming van en door 'hooggeplaatsten'.

Dat verkoopt allemaal wel goed, maar wie zich daarmee rijk maakt, verdient zwart geld.

Siegfried Bracke is politiek verslaggever bij de VRT-televisie.

Het dreigende failliet van de rede

Yves Desmet

In het vakblad De Journalist woedde deze week een discussie tussen journalisten over de manier waarop men het Blok diende te benaderen. Volgens de ene was de pers onder commerciële druk haar maatschappelijke betrokkenheid kwijtgeraakt, en had ze zo de rode loper voor het Blok uitgerold. Volgens de andere had de pers vanuit een soort Vlaamse onderpastoormentaliteit het Blok te nadrukkelijk tot taboe uitgeroepen, waardoor het in een martelaarsrol was

terechtgekomen die electoraal loonde. Kortom, volgens de ene schrijven we te weinig over het Blok, volgens de andere te veel. Beide argumentaties staan bol van politiek correcte maar nergens op slaande vooroordelen, en gaan bovendien compleet aan de kern van de analyse voorbij.

De wezenlijke sterkte van het Blok bestaat eruit dat ze erin geslaagd zijn een nieuw politiek paradigma aan te boren, dat bijna totaal los

Het journalistendebat

staat van het traditionele en rationele paradigma van het klassieke politiek bedrijven: met argumenten pro en contra, compromissen, en vooral met de hersens. Het Blok bewerkt het electoraat vanuit emotie en irrationele angst. Meer vanuit de onderbuik dan vanuit het hoofd. En ze doen dat bijzonder professioneel. Bij laagconjunctuur zijn vreemdelingen een bedreiging op de arbeidsmarkt. Nu dat in de feiten niet waar blijkt, integendeel, de demografische ontwikkeling zal werkgevers meer en meer verplichten beroep te doen op nieuwe migranten, is die slogan compleet verdwenen en vervangen door de vreemdeling als primaire crimineel. Zolang het maar aan een angst appelleert.

Dat segment van de bevolking dat in onzekerheid, angst en onbehagen leeft, is vatbaar voor deze puur emotionele appeal, en zit gevangen in dat nieuwe emotioneel politieke paradigma. En aangezien niemand vooralsnog bruggen heeft gevonden tussen de oude politiek en dit nieuwe segment, is communicatie, laat staan overreding tussen de twee werelden, quasi onmogelijk geworden. Het maakt eenvoudigweg niets meer uit of je veel of weinig over het Blok schrijft, het maakt niets uit of je rationeel kan argumenteren dat ze racisten zijn, dat hun programma fundamenteel in strijd is met elementaire mensenrechten, eenvoudigweg omdat het Blok-publiek niet langer vatbaar is voor om het even welke rationele argumenten

en puur gevoelsmatig stemt.

Een bewijs a contrario: binnen het segment dat vanuit psychologisch en emotioneel onbehagen stemt, wil een deel dat ook positief verwoorden, via een stem die hoop uitdrukt op verandering. Twee politici die hier, tot grote jaloezie van hun klassieke collega's, volop van profiteren zijn Mark Verwilghen en Bert Anciaux. Hun massale populariteit heeft ook weinig te maken met het rationele politieke paradigma, maar alles met het emotionele. Omdat zij witte ridderchap, integriteit, betrokkenheid, meeleven kunnen uitstralen. Tot hiertoe heeft klassiek intellectueel Vlaanderen zich vooral verwijfeld afgevraagd hoe het komt dat hun recepten niet kloppen. Heeft het met misprijzen neergekeken op wat bestempeld wordt als emocratie en inhoudsloze populariteit. Ik kan maar vaststellen dat alleen Anciaux en Verwilghen een kans hebben gezien om ook in die nieuwe psychologische politieke wereld een rol van betekenis naast het Blok te spelen.

Misschien moet intellectueel Vlaanderen zich eens gaan bezinnen hoe zij ook op dat nieuwe psychologisch-politieke veld een rol van betekenis kan gaan spelen.

Yves Desmet is algemeen hoofdredacteur van De Morgen.

We scheppen zelf het klimaat

Roger Van Houtte

Er bestaan geen toverformules voor de behandeling van extreem-rechts. Journalistieke principes moeten niet worden prijsgegeven omdat de bestrijding van extreem-rechts een hoger doel zou zijn. Opzettelijk verzwijgen (doodzwijgen) botst met onze informatieplicht.

Ik beperk me tot enkele vaststellingen.

1. De politieke tactiek van het zogenaamde 'cordon sanitaire' houdt extreme partijen wel van de macht, maar maakt ze tegelijk groot. Uitsluiting werkt vaak omgekeerd. Politieke overacting, zoals in de zaak-Haider, verhoogt de populariteit van extreem-rechts omdat de aanvallers ongeloofwaardig zijn. Het gebruik van buitenlandse toestanden voor binnenlandse doeleinden komt zeer slecht over. Haider en Oostenrijk moeten worden gestraft om straks ook Vlaamse steden en hun burgers te kunnen straffen.
2. Elke aandacht voor radicaal rechts en politici van die strekking is verdacht voor de politiek correcten. Het verbaast me steeds weer dat grote aandacht voor de kleinste kruimelcriminaliteit en voortdurende aanvallen op een 'laks' gerecht wel mogen, hoewel

iedereen toch stilaan weet dat juist daar de voedingsbodem voor uiterst rechts ligt.

3. Repressieve ideeën in de politieke en justitiële sfeer zijn in enkele jaren tijd aanvaardbaar geworden: snelrecht (standrecht?) met aanhouding, zéro-tolerantie, onsamendrukbare straffen, lik-op-stuk-beleid, kindergevangnissen (voor sommigen vanaf 12 jaar!), buurtinformatienetwerken, enz. Deze gespierde maatregelen, die bijna altijd gericht zijn op de zwaksten, worden met zwier verdedigd in de media, ook door de 'progressieven'. De roep naar steeds meer repressie zal blijven omdat al die maatregelen onbevredigende resultaten zullen geven. Dat scheidt pas een wantrouwe en onverdraagzame samenleving.
4. De politiek is veel te emotioneel in plaats van rationeel en de media volgen daarin ten onrechte. Lees extremistische pamfletten. Dat is een en al emotie. We spelen op hun terrein.

Roger Van Houtte is redacteur bij Gazet van Antwerpen.

Oostenrijkse persvrijheid in gevaar

Astrid Zimmermann, voorzitter van de Oostenrijkse journalistenvakbond, heeft in een mededeling aan het Oostenrijkse persbureau APA op 16 maart laten weten dat de vrijheid van meningsuiting in gevaar is.

Zimmermann stelde dat journalisten vrezden voor hun baan.

"Dit is de slechtste basis voor onafhankelijke journalistiek. Sinds het aantreden van de coalitie van de extreem-rechtse FPÖ en de conservatieve ÖVP zijn er verschillende rechtszaken tegen journalisten geweest. Verscheidene verslaggevers werden uitgesloten van openbare persconferenties. Op persconferenties van de regering mochten sommige vragen niet worden gesteld. Een aantal journalisten en media hebben sinds het aantreden van de coalitie een reeks 'verregaande dreigementen' gekregen", eindigt Zimmermann haar aanklacht.

Pas opnieuw uitgegeven

Wegwijs in de federale administratie

Van de gids 'Wegwijs in de federale administratie' verschenen zopas de nieuwe uitgaven van deel 1 'De Federale Ministeries' en van deel 2 'De Federale Overheidsinstellingen'. De Federale Voorlichtingsdienst (F.V.D.) realiseerde de gids 'Wegwijs in de federale administratie' onder de auspiciën van het College van Secretarissen-generaal en in samenwerking met de federale informatieambtenaren.

Deel 1 beschrijft de organisatie en structuur van de twaalf federale ministeries. Alle diensten staan erin opgesomd, met de vermelding van de contactpersonen, de adressen, de telefoon- en faxnummers en de e-mailadressen. Dit deel bevat bovendien, net als de vorige uitgave van 1997, een - volledig herziene - lijst met meer dan 2.400 trefwoorden. Dit vergemakkelijkt het opzoekingswerk aanzienlijk. Ieder trefwoord verwijst immers naar het adres waar men voor informatie terecht kan. Deel 2 van de gids is gewijd aan de federale overheidsinstellingen. In dit deel vindt men zowat 103 federale overheidsinstellingen, met hun bevoegdheden, activiteiten, statuten, publicaties, ... en met nuttige adressen, telefoon- en faxnummers en e-mailadressen. Dit tweede deel werd, net zoals deel 1, aangevuld met een trefwoordenlijst van meer dan 1.500 trefwoorden. Ieder trefwoord verwijst rechtstreeks naar de

bevoegde overheidsinstelling.

Beide delen van de gids 'Wegwijs in de federale administratie' kosten afzonderlijk 395 BEF.

Koninklijk Paleis 1998-1999

Het Koninklijk Paleis publiceerde, voor de zesde maal reeds, een brochure waarin verslag wordt gegeven van de activiteiten van de Koninklijke Familie. Deze periode behandelt de periode van augustus 1998 tot augustus 1999.

'Koninklijk Paleis 1998-1999' bevat onder meer de teksten van de Koninklijke toespraken en het overzicht van de audiënties van de Koning en de activiteiten van alle leden van de Koninklijke Familie.

'Koninklijk Paleis 1998-1999' telt 130 blz., bestaat in het Nederlands en het Frans en kost 250 BEF.

Al deze werken zijn verkrijgbaar bij het Informatiecentrum van de Federale Voorlichtingsdienst, Regentlaan 54 te 1000 Brussel (tel. 02/287.41.11.). Contactpersoon voor de pers is Bart Van Herreweghe.

25 jaar communicatiewetenschap

25 jaar geleden reikte de universiteit van Leuven het eerste diploma van licentiaat in de communicatiewetenschap uit. Op dat ogenblik werden al ruim 25 jaar cursussen aangeboden in het domein van de media en communicatiestudie. Sindsdien groeide het departement uit tot een zelfstandig onderzoeks- en onderwijscentrum met meer dan dertig personeelsleden en honderden studenten. Dit jubileum van de symbolische stap naar een aparte, academisch erkende afstudeerrichting is voor het departement de aanleiding om een feest te organiseren voor alle oud-studenten die ooit communicatiewetenschap hebben gestudeerd.

Wij nodigen u daarom uit op zaterdag 13 mei om kennis te maken met het huidige departement, maar vooral om bij een drankje en een hapje uw studiegenoten nog eens terug te zien. Om 17 uur wordt u verwelkomd in Alma 2. Daarna kan u een heel parcours afleggen: er is een display met oude foto's en overzichten van recent onderzoek. Er is een videofilm, door de huidige generatie studenten gemaakt, over het departement van toen en van nu. U kan een bezoekje bren-

gen aan de gebouwen van het departement of aan het mediacentrum, waarin de laatste informatie en communicatietechnologie wordt gebruikt bij talloze opleidingen. In dat mediacentrum kan u ook deelnemen aan een interactieve computerquiz waarmee u zelfs een prijs kunt winnen. U kunt natuurlijk ook gewoon bijpraten met studiegenoten. Om 19 uur wordt u dan terug in de Alma verwacht voor een diner. Daarna worden de stoelen opzij geschoven voor een dansfuij met muziek uit alle generaties. Voor wie daaraan wil ontsnappen, is er eveneens een rustig praatcafé.

Helaas hebben wij niet van iedereen een recent adres. Als er medestudenten zijn die u graag zou willen terugzien, geef ons hun recente adres. Wij contacteren ze dan voor u, en laten hen weten dat ook u van de partij zult zijn. Hoewel de faculteit en het departement een deel van de kosten op zich nemen, zien we ons toch verplicht u een bijdrage van 600 frank per deelnemer te vragen.

Wij hopen u op 13 mei te kunnen terugzien !

Prof. dr. Keith Roe, Departementsvoorzitter

Prof. dr. Guido Fauconnier, voorzitter feestcomité

Het secretariaat van de AVBB legt op dit ogenblik de laatste hand aan het Jaarboek van de Belgische Pers editie 2000.

Indien u nog wijzigingen te melden heeft i.v.m. uw adres, statuut of werkgever, dan is dit uw laatste kans !

Naam en voornaam :

Erkennings- of stagenummer :

U bent : redacteur / eindredacteur / hoofdredacteur / cameraman / geluidsman/

U BENT VERHUISD

Graag hieronder uw nieuwe adresgegevens :

Straat

Postnummer plaats

Telefoon

Fax

GSM

E-mail

Vanaf :

ANDER STATUUT - NIEUWE WERKGEVER ?

U bent nu : loontrekkend / zelfstandige

U wordt loontrekkend / zelfstandige

vanaf :

Uw nieuwe werkgever wordt :

Naam :

Adres :

.....

Mensen achter het nieuws

Stijn Meuris: 'Ik hou niet van feestjes en panels'

Journalist in de rol van schrijvend kuifje

Ann Deceunynck

foto: JVC

Er komt dan toch een officiële begrafenis. Noordkaap heeft nog één concert toegevoegd aan de afscheidstournee, die in november vorig jaar werd ingezet. Op zaterdag 1 april trekt de groep naar de AB te Brussel, voor het allerlaatste concert. Het zal dan exact tien jaar geleden zijn dat Stijn Meuris en co op dezelfde plek de Rock Rally wonnen.

Jongerenbladen, tijdschriften én kranten hebben er nooit om gelogen. Noordkaap is een begrip in de Vlaamse muziekwereld. Stijn Meuris een vedette.

In journalistenkringen is het natuurlijk al lang bekend, maar daarbuiten weten niet zoveel mensen

het: Stijn Meuris (35) is behalve Noordkaapzanger ook 'gewoon' journalist. Hij wil zelfs helemaal geen BV zijn. 'Ik ben gewoon een jongen uit Kermt. Ik hou niet van feestjes en panels.'

Meuris werkt sedert elf jaar fulltime op de redactie van Het Belang van Limburg. Na een half jaar loopbaanonderbreking heeft Stijn eind 1999 beslist dat zijn werk als journalist prioritair is én blijft. Noordkaap stopt ermee, er komt wellicht nog wel een muzikaal vervolg, maar het reportagewerk moet daarvoor niet wijken.

'Stilzitten is niets voor mij. Ik ben iemand die snel last heeft van typisch Vlaamse schuldgevoelens. Soms zouden ze me misschien kunnen aanwrijven dat ik te weinig tijd maak voor de krant. Critiek wil ik echter in de kiem smoren. Ik heb waarschijnlijk al altijd overgecompenseerd. Ik zei altijd 'Bel me tijdens het weekend als er iets gebeurt.'

In mijn eerste jaar Germaanse voelde ik al dat ik aan de universiteit niet op mijn plaats zat. Dat ging niet snel genoeg vooruit. Ik ben dan regent geworden. Ook niet echt uit overtuiging. Daarna moest ik nog legerdienst doen. Toen die ook achter mij lag, kon ik 'eindelijk' écht aan iets beginnen ...

Bij Het Belang van Limburg kreeg ik de kans als medewerker te starten met 'Kaffee'. Via die jongerenpagina en na een journalistenexamen ben ik dienst gekomen. Na een jaar of vijf in de combinatie van

Noordkaap-zanger en redactiewerker, voelde ik een belangvermenging ontstaan. Over muziek schrijven doe ik sindsdien niet meer.

Ik zit in de ploeg 'algemene reportage'. Ik voel me goed in de rol van schrijvend Kuifje. Ik ga het liefst van al 's morgens op het onbekende af. 's Avonds kan je een prachtige reportage hebben. Soms valt dat ook tegen. Dan heb je géén reportage. Journalistiek is één van de allermooiste beroepen. Dat zal wel liggen aan mijn 'liefde voor de letter'. Nadenken over ons beroep laat je best. Als je natelt wat er in het loonzakje zit in verhouding tot de geleverde inzet, sta je nergens.

Een jaar geleden was ik echt uitgeput. Collega's zeiden me dat ik bijvoorbeeld eindredacteur kon worden. Ik heb er de ervaring voor. En ook de leeftijd. Het is een rustige job. Maar ik wil het helemaal niet. Een mens zoekt altijd het randje van zijn kunnen op. Ik ben een echte controlefreak. Vroeger ontkende ik dat. Maar nu beseft ik dat het nooit anders zal zijn.

& Auteurs Media

Verenigd auteursmediaal tijdschrift onder de directie van:
Jan Ossen, Alain Buisson, Fabienne Haux,
Françoise Jovan, Benoît Michaux, Dirk Voerman

«De Journalist en de rechter»
Een themanummer over de jongste ontwikkelingen in de relatie tussen de media en justitie

Dubbel nummer 1-2/2000
(ong. 400 p.); 2000 BEF

Afschrijffprijs 2000
(ong. 400 p. per jaar, 14400000); 4750 BEF

De actualiteit in het auteursrecht en het mediarecht

Nieuws uit verenigingen

VVJ houdt vast aan eigen beroepsstatuut journalist

De Raad van Bestuur van de Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten (VJ) blijft groot belang hechten aan een eigen professioneel statuut van 'beroepsjournalist', voor iedereen die professioneel met journalistiek bezig is. Wat niet belet dat over de voorwaarden voor toekenning van het statuut gediscussieerd kan worden.

Op die manier reageert de VJ op een voorzet van de Vlaamse mediadirecties, gegeven tijdens een gemeenschappelijke ontmoeting op 3 april. Bij die gelegenheid had de VJ om een uitbreiding van de werkingsmiddelen van de Erkenningscommissie voor beroepsjournalisten gevraagd. De Vlaamse mediadirecties toonden zich best bereid hierover na te denken, maar eisten vooraf wel een debat over de toekenningsvoorwaarden en de finaliteit van het statuut van 'beroepsjournalist' (DJ van 14 maart jl.).

Op haar Raad van Bestuur van 15 maart jl. nam de VJ de handschoen op. De bedoeling is te komen tot een omstandige nota over het actuele belang en een moderne implementatie van het statuut 'beroepsjournalist'. Parallel hiermee vragen de mediadirecties ook hun hoofdredacteurs om over een en ander enkele ideeën aan het papier toe te vertrouwen.

De Raad van Bestuur nam verder akte van diverse kandidaturen die reeds binnenliepen voor de twaalf journalistenmandaten in de Erkenningscommissie en de Commissie van Beroep. Zich kandidaat stellen kan nog tot 16 april. (PD)

Flandriavaart op 22 april 2000

Flandriabaas Jan Van Marcke stelt de Afdeling Antwerpen-Limburg van de Vlaamse Vereniging van beroepsjournalisten in de mogelijkheid voor de tweede keer op rij - na een lange onderbreking - opnieuw met de Flandria een dagtrip te organiseren voor haar leden en hun partner. Traditiegetrouw vindt de uitstap plaats op paaszaterdag, 22 april 2000. Met de m/s Flandria 16 zal een dagreis naar Terneuzen worden gemaakt. Het vertrek is voorzien om 10 uur met inscheping en afvaart aan Ponton Steen. Omstreeks 13.30 uur wordt de aankomst in Terneuzen voorzien aan de Oude Veerhaven. De passagiers hebben daar de mogelijkheid het schip te verlaten en Terneuzen te verkennen tot 15 uur. De Oude Veerhaven ligt op een kwartiertje wandelen van het centrum. De terugvaart wordt aangevat om 15 uur en aankomst in Antwerpen is gepland omstreeks 18 uur. Tijdens de heenvaart wordt een uitgebreid buffet voorzien. Tijdens de terugvaart wordt geen maaltijd meer voorzien. Betaling van een bijdrage van 800 fr. per persoon op rekeningnummer 409-7517741-91 van de Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België (AVBB), Provinciestraat 33, 2018 Antwerpen, geldt als inschrijving.

De uitstap wordt niet georganiseerd indien er onvoldoende belangstelling is. In dat geval zullen de ingeschrevenen hun bijdragen terugkrijgen en worden zij uiteraard tijdig op de hoogte gebracht van de annulatie.

Foto- en filmpers

Vrijwilligers gezocht

Leden van de BFFP die de vereniging een handje willen toesteken bij de organisatie van sportmanifestaties, zijn meer dan welkom. Op korte termijn wil het bestuur van de Belgische Foto- en Filmpers een lijst samenstellen van vrijwilligers. Wie zich geroepen voelt, kan dit schriftelijk melden bij het secretariaat. Aan iedere opdracht is een onkostenvergoeding verbonden.

Algemene Ledenvergadering

De nog vacante plaats van penningmeester noodzaakt de Belgische Foto- en Filmpers ertoe een algemene ledenvergadering bijeen te roepen op dinsdag 25 april. Deze vindt plaats aan de Steenkoolkaai 9 B te Brussel om 19 uur.

Perscentrum in "Residence Palace"

Federaal minister Rik Daems laat de mogelijkheid onderzoeken om in blok C van het Brusselse Residence Palace een Internationaal Perscentrum in te richten. Dat antwoordt de minister op een schriftelijke vraag van kamerlid Jean-Pol Poncelet (PSC). Het idee werd gelanceerd door premier Verhofstadt omwille van de gunstige ligging van het Residence Palace vlakbij de Europese administraties.

"Op dit ogenblik worden de nodige contacten gelegd om het behoeftenprogramma te kunnen samenstellen. Op basis hiervan zal getoetst worden of dit project in dit gebouw kan gerealiseerd worden. Indien het resultaat van dit onderzoek positief is, zullen de nodige studies opgemaakt worden en de nodige inrichtingswerken uitgevoerd worden", aldus Daems, als minister onder meer bevoegd voor de Regie der Gebouwen.

Jobbank

Roularta Media Group zoekt een eindredacteur Trends die uitstekend Nederlands kent, journalistiek gedreven is, belangstelling heeft voor economie en financiën, zelfstandig kan werken, flexibel ingesteld is en stressbestendig. Schrijven kan naar Frans Crols, Raketstraat 50 bus 4, 1130 Evere.

Kanakna Productiehuis zoekt TV-reporters, TV-eindredacteurs en researchers. E-mailen kan naar bea.thoelen@kanakna.com.

Dobbit Communications zoekt een manager-coördinator voor de redactie. De betrokkene leidt een team van journalisten, redacteurs en ontwerpers die de vakbladen realiseren. Solliciteren kan bij info@dobbit.be.

Propaganda bvba, een communicatie-adviesbureau, zoekt een redactiecoördinator die de realisatie (inhoud, vorm en productie) van de verscheidene sponsored magazines begeleidt. Schrijven kan naar goedelev@propaganda.be.

De Vereniging van Vlaamse Balies zoekt een stafmedewerker communicatie die het communicatiebeleid zal begeleiden en o.m. de redactie doen van nieuwsbrieven, actualiseren van de website, opstellen van brochures en opmaken van persmededelingen. Solliciteren kan bij de Vereniging van Vlaamse Balies, tav voorzitter Geneviève Bolieu, Koningsstraat 148 te Brussel.

Siemens NV zoekt een verantwoordelijke marketing- en communicatiebeleid, een interne communicatiespecialist en een marketeer communication devices. Contact opnemen kan met Veerle Doornaert op tel. 02/536.30.12 of per e-mail naar job@siemens.be.

VMM, vlaamse Milieumaatschappij, zoekt een redactieverantwoordelijke die zal adviseren over voorlichtings- en sensibiliseringsstrategieën.

gieën. De betrokkene zal gerichte publicaties redigeren en verspreiden en milieueducatieve projecten opzetten. Het volledige examenreglement kan aangevraagd worden bij Selor, tel. 02/214.44.11.

Intercommunale drinkwatermaatschappij TMVW zoekt een assistent personeelsbeleid en interne communicatie. De betrokkene zal assistentie verlenen bij het personeelsbeleid en verantwoordelijk zijn voor de opmaak van een personeelsblad. Schrijven kan naar TMVW Personeelsdienst, Stropkaai 14 te 9000 Gent.

Van Hool, constructeur en koetswerkbouwer van autocars, autobussen en bedrijfswagens, zoekt een assistent verantwoordelijke public relations die de PR-verantwoordelijke zal bijstaan. Coördineren van deelname aan beurzen en coördineren van contacten met de pers, vakpublicaties en evenementen voor het cliënteel behoren tot het takenpakket. Schrijven kan naar Van Hool, B. Van Hoolstraat 58, 2500 Koningshooikt.

Slangen & Partners werft een communicatieadviseur/consultant aan en een communicatiestrateg. Voor de eerste functie wordt gezocht naar iemand met gedegen kennis van marketing, communicatie, actualiteit, sociologie en psychologie. De kandidaat voor de tweede functie zal nadien communicatiestrategieën ontwikkelen. Per e-mail kan gesolliciteerd worden bij info@slangen.be.

Recticel zoekt een investigator relations manager die verantwoordelijk zal zijn voor de uitbouw en professionalisering van de financiële communicatie. Hij zal ook de relaties onderhouden met de vakpers, en deelnemen aan de redactie van het jaarverslag. E-mailen kan naar demoorja@recticel.com.

Mercke Sharp en Dohme België, marktleider in farmaceutische technologie, zoekt een public relations manager die de contacten met de media zal onderhouden en ervoor zorgen dat belangrijke informatie over MSD bekend gemaakt wordt via adequate kanalen. Schrijven kan naar An Aernoudt, Waterloosesteenweg 1135 te 1180 Brussel.

Leads United, the engine for business communication, zoekt een PR- en communicatie adviseur die zal instaan voor de planning, opbouw en implementatie van marketing communicatie, programma's voor de klanten met sterk accent op persrelaties. E-mailen kan naar wahlen@leads-united.be.

BEP Europe, een joint venture tussen Burke E. Porter en Fabricom, zoekt een technical writer die zal instaan voor de redactionele en grafische opmaak van alle technische documentatie over de producten, zoals handleidingen, vormingscursussen voor de eindgebruiker. Solliciteren kan per e-mail bij christa.dewulf@be.bepco.com.

De gemeente Bierbeek werft een voltijdse informatieambtenaar aan die een diploma dient te hebben van het sociaal of economisch hoger onderwijs van het korte type of afgestudeerde moet zijn van de driejarige cyclus van de provinciale bestuurschool. Schrijven kan naar het college van burgemeester en schepenen, Dorpsstraat 2 te 3360 Bierbeek.

De gemeente Nijlen zoekt een voltijdse informatieambtenaar voor de dienst onthaal en informatie. De betrokkene moet in het bezit zijn van een diploma bedrijfsbeheer of communicatiebeheer. Schrijven kan naar het college van burgemeester en schepenen, Kerkstraat 4 te 2560 Nijlen.

De Financieel-Economische Tijd is een van de snelst groeiende kranten in Vlaanderen. De Tijd is gespecialiseerd in financiële en economische informatie, met een grote belangstelling voor de maatschappelijke en politieke ontwikkelingen in binnen- en buitenland. De krant verzorgt ook een reeks boeiende bijlagen voor beleggers, cultuurfelshobbers en levensgenieters.

Correspondent in Parijs

Met het oog op het uitbouwen van de buitenlandse berichtgeving rond twee peilers, economische en financiële ontwikkelingen en politiek, is de redactie van De Financieel-Economische Tijd op zoek naar een correspondent in Parijs. Hij of zij zal niet alleen voor de Tijd, maar ook voor Het Financieel Dagblad schrijven. De correspondent zal behoren tot onze uitgebreide ploeg correspondenten die onder meer vanuit New York, Londen, Frankfurt, Madrid en Den Haag werken. Hij of zij zal niet alleen voor de buitenlandredactie, maar ook voor de andere redacties van de krant en de bijlagen stukken leveren. Voor deze functie zoeken wij een ervaren beroepsjournalist, die sterk is in berichtgeving en analyse, het commentaar niet schuwt en qua taal en stijl tot de top behoort. Ook snelheid en accuraatheid zijn een vereiste.

Sollicitaties kan u richten aan De Financieel-Economische Tijd,
t.a.v. Marc van Cauteren, hoofdredacteur, Posthoflei 3, bus 9, 2600 Antwerpen.

De
Financieel
Economische **TIJD**
Voorkennis van zaken
<http://www.tijd.be>

zw-w PUB DECROOS
IN RODE WERKMAP